

รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
เทศบาลตำบลกุฎกวาง อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

(๑) การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

เทศบาลตำบลกุฎกวาง ได้วิเคราะห์ขอบเขตภารกิจตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โครงสร้างการบริหารงานภายใน และจุดอ่อนแหลมที่อาจเปิดโอกาสให้เกิดพฤติกรรมทุจริตประพฤติมิชอบ หรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม โดยยึดกรอบแนวทางขับเคลื่อนของสำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นสำคัญ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เทศบาลตำบลกุฎกวางได้พิจารณาคัดเลือกกระบวนการที่มีความจำเป็นต้องเฝ้าระวังและจัดทำมาตรการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานจำนวน ๑ กระบวนการหลัก ซึ่งเป็นกระบวนการบริการสาธารณะที่มีปฏิสัมพันธ์กับประชาชนโดยตรง คือ **กระบวนการที่คัดเลือก** “กระบวนการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต และการออกใบอนุญาตตามกฎหมายและเทศบัญญัติท้องถิ่น”

(๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

จากการวิเคราะห์ช่องว่างทางระเบียบกฎหมาย ขั้นตอนวิธีปฏิบัติงานทางปกครอง และพฤติกรรมที่อาจเกิดขึ้นในระบบงาน ได้กำหนดประเด็นพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริตในกระบวนการอนุมัติ อนุญาตไว้ดังนี้

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

พฤติกรรมที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีอำนาจใช้ดุลพินิจโดยมิชอบในการเรียกเก็บเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์ตอบแทน (สินบน) เพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวก การเร่งรัดขั้นตอน หรือในทางกลับกัน อาจเกิดพฤติกรรมประวิงเวลาในการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอโดยไม่มีเหตุอันควร รวมถึงการปฏิบัติงานสองมาตรฐานอันเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้รับบริการเฉพาะราย

(๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงการทุจริต (Risk Level) คำนวณจาก **ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood: คะแนน ๑-๕) คูณด้วย ระดับผลกระทบความรุนแรง (Impact: คะแนน ๑-๕)** โดยมีรายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์ผลลัพธ์ระดับความรุนแรง ดังนี้

๓.๑ เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

- **คะแนน ๕ (สูงมาก):** มีโอกาสเกิดพฤติกรรมทุจริตเป็นประจำสม่ำเสมอ หรือเกือบทุกครั้งในกระบวนการ
- **คะแนน ๔ (สูง):** มีโอกาสเกิดพฤติกรรมทุจริตบ่อยครั้ง หรือมีการเอื้อดุลพินิจเอื้อประโยชน์ค่อนข้างถี่
- **คะแนน ๓ (ปานกลาง):** มีโอกาสเกิดพฤติกรรมทุจริตในบางครั้ง หรือระเบียบงานมีช่องว่างเป็นบางจุด
- **คะแนน ๒ (น้อย):** มีโอกาสเกิดพฤติกรรมทุจริตน้อยครั้ง มีระบบการควบคุมภายในกำกับอยู่บางส่วน
- **คะแนน ๑ (น้อยมาก):** มีโอกาสเกิดพฤติกรรมทุจริตน้อยมากหรือไม่เคยเกิดขึ้นเลย เนื่องจากมีระบบที่รัดกุมมาก

๓.๒ เกณฑ์ระดับผลกระทบความรุนแรง (Impact)

- **คะแนน ๕ (สูงมาก):** ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงองค์กรอย่างรุนแรง ประชาชนสูญเสียความเชื่อมั่น และเกิดความเสียหายเชิงกฎหมายขั้นร้ายแรง
- **คะแนน ๔ (สูง):** ส่งผลกระทบทางลบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน มีข้อร้องเรียนในวงกว้าง
- **คะแนน ๓ (ปานกลาง):** ส่งผลกระทบต่อความล่าช้าในการให้บริการประชาชนและการบริหารงาน ภายในระดับกอง/ฝ่าย
- **คะแนน ๒ (น้อย):** ส่งผลกระทบในวงแคบ สามารถแก้ไขเยียวยาได้ภายในหน่วยงาน
- **คะแนน ๑ (น้อยมาก):** ส่งผลกระทบระดับย่อย ไม่มีผลต่อกระบวนการหลัก

๓.๓ เกณฑ์คะแนนรวมและระดับความรุนแรงของความเสี่ยง (Risk Matrix Criteria)

ผลลัพธ์คะแนนรวมจะถูกจัดกลุ่มเพื่อวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

- **ระดับสูงมาก (Extreme - E):** คะแนนผลลัพธ์ ๑๕-๒๕ คะแนน หมายถึง ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ ต้องดำเนินการมาตรการแก้ไขในทันที
- **ระดับสูง (High - H):** คะแนนผลลัพธ์ ๙-๑๒ คะแนน หมายถึง ต้องมีมาตรการควบคุมภายในและการตรวจสอบที่เข้มงวดเป็นพิเศษ
- **ระดับปานกลาง (Medium - M):** คะแนนผลลัพธ์ ๔-๘ คะแนน หมายถึง ระดับที่ยอมรับความเสี่ยงได้จำกัด ต้องมีระบบติดตาม เฝ้าระวัง และทบทวนอย่างสม่ำเสมอ
- **ระดับต่ำ (Low - L):** คะแนนผลลัพธ์ ๑-๓ คะแนน หมายถึง ระดับที่ยอมรับความเสี่ยงได้ภายใต้มาตรการควบคุมหรือข้อระเบียบเดิมที่มีอยู่

(๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Matrix)

จากการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยมีผลประเมินค่า โอกาสเกิดอยู่ในระดับน้อย (คะแนน ๒) และ ผลกระทบความรุนแรงอยู่ในระดับปานกลาง (คะแนน ๓) คำนวณผลลัพธ์คะแนนรวมเท่ากับ ๖ คะแนน จัดอยู่ใน “ระดับปานกลาง (Medium)” สรุปตารางการประเมินได้ ดังนี้

กระบวนการ / ภารกิจ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	คะแนนรวม (L x I)	ระดับความเสี่ยง (Risk Level)
การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต และการ ออกใบอนุญาต ตามกฎหมายและ เทศบัญญัติท้องถิ่น	การใช้ดุลพินิจเลือกปฏิบัติ โดยมีขอบ การเรียกรับ ผลประโยชน์เพื่อเร่งรัด กระบวนการ หรือการประวิง เวลาแก่ผู้มายื่นคำขอ	๒	๓	๖	ระดับปานกลาง (Medium : M)

(๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

จากการประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงการทุจริตในกระบวนการงานข้างต้น ซึ่งตกอยู่ใน ระดับปานกลาง แม้จะเป็นระดับที่องค์กรสามารถยอมรับความเสี่ยงได้ในขอบเขตจำกัด แต่เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง ติดตาม และควบคุมโอกาสที่จะเกิดความเสียหายเชิงระบบงานอย่างมีประสิทธิภาพ เทศบาลตำบลกุดกว้าง จึงได้กำหนดมาตรการควบคุมเชิงบริหาร เพื่อใช้ปฏิบัติในแผนงานอย่างเคร่งครัด ๓ มาตรการ ดังนี้

๑. มาตรการลดการผูกขาดหน้าที่และส่งเสริมการสลับหมุนเวียนงานปฏิบัติการ

ออกคำสั่งเทศบาลตำบลกุดกว้างเพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบสภาพพื้นที่หน้างานดำเนินการหมุนเวียนหน้าที่ความรับผิดชอบในการตรวจสอบเอกสารและการลงพื้นที่เป็นประจำทุกรอบ ๖ เดือน เพื่อลดโอกาสการสร้างความสัมพันธ์ระยะยาวที่ใกล้ชิดเกินควรระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๒. มาตรการสร้างระบบถ่วงดุลอำนาจและการตรวจสอบผ่านคณะกรรมการร่วม

ปรับปรุงหลักเกณฑ์และข้อสั่งการในการแต่งตั้ง “คณะกรรมการร่วมพิจารณากลับกรองคำขอใบอนุญาต” จัดประชุมเพื่อพิจารณากลับกรองคำขอร่วมกันและลงมติในรูปแบบคณะกรรมการก่อนนำเรียนเสนอ ปลัดเทศบาล และนายกเทศมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาตตามลำดับ

๓. มาตรการควบคุมและติดตามสถานะกระบวนการงานด้วยระบบทะเบียนสารบบกลางและผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน

จัดทำเล่มสารบบทะเบียนรับคำขอส่วนกลาง ณ จุดให้บริการประชาชน ควบคู่กับดำเนินการจัดตั้งแผนผังแสดงขั้นตอนและกรอบระยะเวลาการปฏิบัติราชการ (Flowchart)

(๖) แนวทางการติดตามและประเมินผล

ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อรายงานตรงต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน ดังนี้

๑. การรายงานผลในรอบ ๖ เดือน (ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๙)

ดำเนินการตรวจสอบความคืบหน้าการออกคำสั่งทางปกครอง และการจัดทำเครื่องมือควบคุมเชิงบริหาร อาทิ เล่มสารบบทะเบียนรับคำขอส่วนกลาง แผนผังผังแสดงขั้นตอนและกรอบระยะเวลาการปฏิบัติราชการ และคำสั่งสลับหมุนเวียนงานปฏิบัติการ

๒. การรายงานผลในรอบ ๑๒ เดือน (ภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๙)

ดำเนินการประเมินผลลัพธ์ในภาพรวม สถิติข้อร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติการณ์การทุจริตประพฤติมิชอบ และการประวิงเวลาในการอนุมัติ อนุญาต พร้อมทั้งสรุปผลการประเมินค่าคะแนนความเสี่ยงภายหลังการบังคับใช้มาตรการ เพื่อวิเคราะห์และรายงานว่าสามารถควบคุมและลดระดับความเสี่ยงจากระดับปานกลางลงมาสู่ระดับต่ำได้บรรลุตามเป้าหมายของตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือไม่